

Avhoyrður í tveir dagar

Finnbogi Christiansen, stjóri í P/F Heygar, íð læt byggja Heygadrang, varð allan mánadagin og týsdagin við avhoyrður av ákæranunum, sum royndi at fáa greiðu á, um tøkur partapeningur var til skipabyggingina

Ringbindini við avritum at brøvum og notatum og sáttmálum og øðrum skjølum eru nógv í tali á Parnassinum á Hotel Hafnia í hesum døgum, har Føroya Rættur víðger málið um figgingina av Heygadrangi. Verjarnir hava sitt skjallasavn, ákærin sitt og dómarin sitt, sum teir í vikuvís fara at blaða í í sakarmálinum móti teimum fyra monnunum, sum ákærdir eru í málinum um Heygadrang.

Rættarfundurin mánamorgunin byrjaði við, at Finnbogi Christiansen, stjóri í P/F Heygar, íð læt byggja Heygadrang, varð avhoyrður, og hann varð sitandi í ákærustólinum allan mánadagin og týsdagin við.

Endamálið hjá ákæruvaldinum við at avhoyra Finnboga Christiansen var fyrst og fremst at fáa greiðu á, um partafelagið veruliga átti tey 10 prosentini, ið skuldu til fyrri at byggja Heygadrang á Skála Skipasmiðju. Sáttmálin segði 87,5 mió. krónur, og eginpeningurin skuldi sostatt vera 8,75 mió. krónur.

Tríggir sáttmálar

Ákæruvaldið vil vera við, at eginpeningurin ikki var tøkur, men at pengarnir eru roknaðir inn í sáttmálan millum partafelagið og skipasmiðjuna. Ella rættari sáttmálarnar, tí teir vóru tríggir í tali. Ákæruvaldið sigur, at svik harvið er framt móti landskassanum, og roynd er gjord at svika, tá byggingin seinni gjordist 18,83 mió. krónur dýrari, og aftur varð søkt um meira stuðul og veðhald úr landsstýrinum.

Tað gekk illa at fáa greiðu á peningaviðurskiftunum hjá P/F Heygar, m.a. tí Finnbogi Christiansen mintist so illa upphæddirnar, ið hann varð spurður um á rættarfundinum.

Søgan byrjaði við, at vestmenningarnir, sum áttu deksbátin Heygadrang, settu sær fyrri at fáa eitt størri skip. Finnbogi Christiansen var ein teirra. Hetta skipið skuldi vera systurskip hjá Vesturvarða og Vesturskini.

Hann seldi sín part, setti pengarnar í bankan og lænti 850.000 krónur upp á pengarnar. Haraftrat tók

hann lán við pant í húsum og neysti, og tað gav 850.000 krónur aftrat.

Teir gera so sáttmála við Skála Skipasmiðju um at byggja eitt skip fyri 43,7 mió. krónur. Men samstundis verða tveir undirsáttmálar gjordir millum partarnar fyrri tilsamans 4,2 mió. krónur til reiðarið at ráða yvir, til at gera skipið útfyri, sakførarahljálp o.a. Ákæruvaldið heldur, at henda upphædd átti at verið drigin frá byggingkostnaðinum.

Finnbogi Christiansen visti ikki, hví hesir báðir sáttmálarnir vórðu gjordir, men hann helt, at Skála Skipasmiðja frammanundan hevði bygt tvey onnur skip, so mannagongdin mundi vera tann sama.

Ivást í upphæddini

Ákæruvaldið heldur eisini at upphæddin til útgerð, 2,7 mió. krónur, er alt ov høgt mett, men hesum visti Finnbogi Christiansen aftur. 1,5 mió. varð sett í hinum undirsáttmálanum til advokathjálp og maskineftirlit. Ta upphæddina segði Finnbogi Christiansen seg ikki hava ásett.

Tað kom fram, at teir hava sitið um náttina og samráðst um sáttmálan. Ákæruvaldið legði fram notat hjá stjóranum á skipasmiðjuni, skrivað kl. 01.00 og longri út á náttina 29. desember 1984, sama dag sum sáttmálin — ella sáttmálarnir — vórðu undirskrivaðir.

Ákærin spurdi aftur og aftur, hvussu teir ætlaðu at fáa allan partapeningin til vega. Finnbogi Christiansen svaraði, at teir ætlaðu at fara út at tekna meira partapening, og teir ívaðust ikki í, at tað fór at bera til, tí tá bar so væl til at læna pengar í føroysku bankunum.

Finnbogi Christiansen greiddi frá, at hann hevði ráðført seg við Atla Dam, sum tá var stjóri á Real-

Ein væl hýrður Finnbogi Christiansen uttanfyri matstovuna á Hotel Hafnia í gjár. Mynd kalmar

kreditinstitutum, og hann hevði sagt, at útreiðslurnar, sum eru við í undirsáttmálanum, ikki kundu vera við í hovudsáttmálanum, tá umsókn varð send Realinum.

Nýtt landsstýri

Nakrar dagar eftir verður nýtt landsstýri skipað við Atla Dam sum lógmanni. Fimm dagar eftir, at nýggja landsstýrið tekur við, sendir P/F Heygar landsstýrinum umsókn um stuðulslán og aðra figging. Landsstýrinum dámar ikki skipið, ið ætlanni er at byggja. Tað skuldi verða eitt størri skip, ið kundi fiska á djúpari sjógv, tí tað fór at bera seg betri figgjarglaga, helt landsstýrið.

Teir kanna so um eitt størri skip bygt á Langsten Skipasmiðjuni í Noregi, tí teir væntaðu, tað fór at verða biligari at byggja

har enn á Skála. Og samstundis keyptu teir partapeningin í P/F Blátindi og fingi harvið Vágaklett. Hetta varð gjørt við tí fyrri eyga at selja Vágaklett av landinum og hava fiskiloyvi, ið skuldi til fyrri at kunna innflyta nýggja skipið. Teir misti pengar av hesum skipakeypinum. Vágaklettur varð ikki seldur av landinum, teir læntu sjálvir keyparanum pengarnar at keypa Vágaklett fyrri, og teir fingi ikki allar pengarnar aftur.

Men so hendir tað, at landsstýrið heldur ikki góðkennir hesa skipabyggingina. Teir fáa at vita, at frystiúgerð ikki má vera umborð. Tá verður skipið ov dýrt at byggja á Langsten, at tað kann bera seg.

Teir tosa við eina aðra norska skipasmiðju, ið er sinnað at keypa Vágaklett,

men einki verður heldur av tí.

Figgjarnevndin ímóti

Teirra ætlan var at fáa ein feskiskatrolara. Tí ætlanini tóku Atli Dam, lógmaður, og Kjartan Høydal, fiskivinnustjóri, undir við, men figgjarnævndin kravdi, at nakað av verksmiðju skuldi vera umborð. Hetta var ein togan um at kunna fiska svartkjaft. P/F Heygar hevði lítlan hug at byggja svartkjaftatrolara, tí ein var

Avhoyringin var torturur

Ákærin læs úr frágreiðingini, tá Finnbogi Christiansen varð avhoyrður í Danmark av politinum.

Har stóð m.a., at allir partaeigarnir vistu, at allur partapeningurin ikki var tøkur.

Finnbogi Christiansen visti aftur, at hann hevði málborið seg soleiðis. Politisturin, sum avhoyrði hann, royndi aftur og aftur at fáa hann at siga hetta,

men tað hevði hann ikki gjørt, segði hann.

Finnbogi Christiansen læt illa at avhoyringini, ið vardi í fimm tímar. Tað var torturur, helt hann.

Hann hevði ikki undirskrivað frágreiðingina. Hann var sloppin at lesa hana, men samstundis sum tann, ið avhoyrði, skrivaði næstu síðu og helt fram við at seta honum spurningar.

randi